

C.A.R. VOORWAARDEN WILLIS 2006
INDEX

ALGEMENE VOORWAARDEN	2
Vereiste van onzekerheid	2
RUBRIEK I - HET WERK.....	2
Verzekerde Interesten	2
Omvang van de verzekering.....	2
Verzekerde Som	3
RUBRIEK II - WETTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID	4
Omvang van de verzekering.....	4
RUBRIEK III - BESTAANDE EIGENDOMMEN VAN OPDRACHTGEVER.....	6
Omvang van de verzekering.....	6
RUBRIEK IV.A - GEREEDSCHAPPEN, KETEN EN LOODSEN	7
RUBRIEK IV.B - EIGENDOMMEN VAN PERSONEEL.....	7
VERZEKERDEN	8
DUUR DER VERZEKERING	8
PREMIE	8
VERPLICHTINGEN VAN VERZEKERDE	9
SCHADE	10
ALGEMENE UITSLUITINGEN	10
ANDERE VERZEKERINGEN	10
PREMIEBETALING	11
SLOTBEPALINGEN.....	12
BIJZONDERE VOORWAARDEN	13
A Primaire dekking.....	13
B Secundaire dekking Rubriek II	13
C 1 % Schade-afmakingscourtage	13
D Schade arriveren bouwterrein	13
E Rubriek II en III tijdens onderhoudstermijn.....	13
F Achtergelaten wapentuig	13
G Aanvullende bepalingen Rubriek II.....	13
H Eerdere oplevering gedeelte werk onder Rubriek III	13
I Ingebruikname.....	14
J Brandregres Rubriek II	14
K Uitsluiting letselschade Artikel 7:658 BW	14
L Rubriek III exclusief brand etc.	14
M Cross Liability Rubriek II.....	14
N Asbest.....	14
O Sloop.....	14
P Damwanden/Groutankers	14
Q Grond-, weg- en waterwerken	15
R Exclusief Dood/Letsel Personeel.....	15
S Opsporing/Lokalisatie Schade.....	15
T Bijzondere werken (C)	15

C.A.R. VOORWAARDEN WILLIS 2006

ALGEMENE VOORWAARDEN

VEREISTE VAN ONZEKERHEID

Deze overeenkomst beantwoordt – tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen – aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek, indien en voor zover de door verzekerde of een derde geleden schade op vergoeding waarvan jegens verzekeraar resp. een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade voor de verzekerde resp. de derde was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan.

RUBRIEK I - HET WERK

Verzekerde Interesten

- 1.1 Tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld - en onverminderd de bepalingen van Artikel 32 van deze polis - omvatten de onder rubriek I van deze verzekering verzekerde interessen:
 - 1.1.1 de te bouwen objecten, in aanbouw en/of gereed;
 - 1.1.2 alle bijkomende werken, meerwerk, wijzigingen enz. al dan niet volgens bestek;
 - 1.1.3 alle voor het werk bestemde materialen en bouwstoffen, constructies, onderdelen enz.;
 - 1.1.4 steigerwerk, bekistingen, damwanden, dekzeilen en andere tijdelijke en/of hulpwerken en/of hulpmaterialen, al dan niet volgens bestek en alle andere objecten welke ten behoeve van het werk op het bouwterrein aanwezig zijn, doch exclusief werktuigen enz., als hieronder omschreven;
 - 1.1.5 alle ten behoeve van het werk te gebruiken, in gebruik zijnde en/of gebruikte tekeningen, ontwerpen, modellen en dergelijke voorwerpen, onverschillig waar deze zich mochten bevinden, inclusief vervoer per onverschillig welke gelegenheid, laden, lossen enz..
- 1.2 Uitgesloten zijn evenwel de bij het werk te gebruiken, in gebruik zijnde en/of gebruikte werktuigen, machinerieën, gereedschappen, alsmede keten, loodsen en andere tijdelijke onderkomens, zomede de inventarissen hiervan, persoonlijke eigendommen van directie en personeel, geld en geldswaardige papieren.

Omvang van de verzekering

- 2.1 Onder schade zal worden verstaan: Materiële schade aan en/of verlies van en/of vernieling van en/of vermissing van en/of vernietiging van.
- 2.2. Deze verzekering dekt met volledige renunciatie aan Artikel 7:951 Burgerlijk Wetboek. en andere wetsartikelen welke met de condities van deze polis in strijd mochten zijn (voor zover geen dwingend recht), alle schade aan de verzekerde interessen, onverschillig hoe ook ontstaan, met uitzondering van:
 - 2.2.1 schade die een direct gevolg is van gehele of gedeeltelijke stilstand van het werk, tenzij deze stilstand rechtstreeks veroorzaakt is door een onder deze polis gedekte schade aan enig verzekerd interest of onderdeel hiervan en/of het gevolg is van een van buiten het terrein van verzekeringnemer afkomstige oorzaak;
 - 2.2.2 verlies van enig verzekerd interest of onderdeel hiervan door verdwijning of vermissing welke eerst door middel van een normale inventarisatie is geconstateerd;
 - 2.2.3 kosten en/of uitgaven in verband met verbeteringen en/of veranderingen in het ontwerp, gebruik en/of toepassing van verbeterde materialen, verbeterde en/of veranderde werkwijze, constructie en dergelijke;
 - 2.2.4 bedrijfsschaden van onverschillig welke aard en hoe ook omschreven, derhalve ook kosten en/of uitgaven in verband met gehele of gedeeltelijke stilstand van het werk, alsmede vertraging in de uitvoering van en onderhandelingen over contracten en verlies van contracten.
- 3.1 Met betrekking tot die schade, welke volgens de poliscondities is gedekt, zijn, voor zover niet reeds begrepen in de reparatiekosten of andere wijze van schadevergoeding, meeverzekerd:
 - 3.1.1 de kosten van slopen en/of demonteren en/of ontmantelen en/of verwijderen, respectievelijk van weer aanbrengen en/of opnieuw monteren en/of plaatsen van enig onderdeel van de verzekerde interessen, voor zover deze kosten noodzakelijkerwijze gemaakt worden om toegang te verkrijgen tot dat deel van het werk, dat beschadigd of vernietigd is;

- 3.1.2 de honoraria, mits redelijk vastgesteld van architecten, inspecteurs en technische adviseurs, alsmede de kosten van toezicht, welke kosten redelijkerwijs gemaakt moeten worden voor het vervangen, wederopbouwen respectievelijk, in de vroegere toestand terugbrengen van het werk;
- 3.1.3 de kosten van de in verband met bovengenoemde vervanging, wederopbouw of herstel nieuw te maken tekeningen bestekken, alsmede de kosten van aanbesteding;
- 3.1.4 de kosten van wegruimen van materialen en/of puin, alsmede van het noodzakelijke slopen en/of verwijderen van enig deel van de beschadigde verzekerde interessen en/of van de bestaande eigendommen.
- 3.2 De onder dit Artikel overeengekomen dekking geldt voor de vier onderdelen tezamen tot een maximum van 20 % van de onder Rubriek I verzekerde som per ongeval of een reeks van ongevallen als gevolg van één en dezelfde oorzaak, als een afzonderlijke verzekering zonder eigen risico waarop de overige bepalingen van de polis, voor zover zij niet in strijd zijn met hetgeen in dit Artikel uitdrukkelijk is overeengekomen, volledig van kracht zijn.
- 4.1 Indien een onderhoudstermijn is medeverzekerd, is gedurende deze termijn uitsluitend die schade gedekt - mits vallende binnen het raam van de polisvoorwaarden - welke ontstaan is door één van de volgende oorzaken:
 - 4.1.1 veroorzaakt wordt door de verzekerden tijdens de werkzaamheden, die nog conform bestek en/of andere bepalingen dienen te worden uitgevoerd.
 - 4.1.2 zich openbaart gedurende de onderhoudstermijn, doch het gevolg is van een oorzaak, liggende voor aanvang van deze termijn.
- 4.2 Tevens is onder dezelfde voorwaarden als genoemd in Artikel 4.1.1 en 4.1.2 medeverzekerd schade ontstaan aan interessen, als vermeld in Artikel 1.1.4., alsmede aan overgebleven materialen en bouwstoffen en dergelijke, als vermeld in Artikel 1.1.3., welke nog tijdelijk op het bouwterrein zijn opgeslagen.

Verzekerde Som

- 5 Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen is het aan de voorzijde van deze polis achter Rubriek I vermelde bedrag de geschatte eindwaarde van het werk en wordt als voorlopig verzekerde som aangemerkt. Het is echter de bedoeling van de polis vanaf de ingangsdatum de definitieve eindwaarde van het werk te verzekeren, tot een maximum van 130 % van de voorlopig verzekerde som.
- 6 Onder de definitieve eindwaarde wordt verstaan:
Het totaal van alle bedragen die door de aan de voorzijde der polis genoemde opdrachtgever, respectievelijk toekomstige eigenaar betaald of verschuldigd zijn aan alle aannemers, onderaannemers, door de opdrachtgever, respectievelijk toekomstige eigenaar zelf uitgevoerde werkzaamheden en geleverde goederen, leveranciers betreffende werkzaamheden aan of leveranties voor het werk inclusief alle verrekeningen, meer of minder werk, alsmede de waarde van de onder Rubriek I "genoemde" verzekerde interessen en de kosten van toezicht.
Hieronder wordt eveneens gerekend de honoraria van architecten, adviseurs en/of contracteurs, alsmede engineeringkosten en dergelijke.
- 7 In afwijking van het bepaalde in Artikel 7:958 Burgerlijk Wetboek, lid 5, zullen verzekeraars elke schade ten volle vergoeden, met inachtneming van het in de polis genoemde eigen risico tot ten hoogste 130 % van de voorlopig verzekerde som, ook indien de definitieve eindwaarde hoger mocht blijken te zijn dan 130 % van de voorlopig verzekerde som.
- 8.1 Ongeacht de bedragen welke onder deze sectie voor schade aan de verzekerde interessen respectievelijk voor de kosten als bedoeld in Artikel 3 worden vergoed, zal de verzekering ten aanzien van deze sectie gedurende de gehele verzekeringstermijn voor de volle verzekerde som blijven doorlopen.
- 8.2 Onder verzekeringstermijn zal worden verstaan de bouw-, test-, proefbedrijf- en onderhoudstermijn.
- 9 Verzekerde zal niet het recht hebben het werk of enig onderdeel daarvan, respectievelijk enig ander verzekerd interest, al dan niet beschadigd, vernietigd of verloren aan verzekeraars te abandonneren.

RUBRIEK II - WETTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID

Omvang van de verzekering

- 10.1 Verzekeraars verzekeren hierbij met inachtneming van de hierna genoemde voorwaarden aan verzekerde in hun verzekerde hoedanigheid in verband met het werk, de schadeloosstelling aan derden tot betaling waarvan verzekerde op grond van enige Wettelijke bepaling gehouden is, ingevolge in kracht van gewijsde gegaan vonnis of ingevolge transactie met toestemming van verzekeraars aangegaan:
- 10.1.1 ingeval van letsel of aantasting van de gezondheid van derden, al dan niet de dood tengevolge hebbende.
- 10.1.2 indien schade is toegebracht aan stoffelijke eigendommen van derden, dan wel door derden, als direct of indirect gevolg van zodanige schade aan eigendommen, schade in hun vermogen is geleden;
hetzij door een handelen of nalaten van hemzelf of van iemand voor wie hij wettelijk verantwoordelijk is of wegens het hebben of gebruiken van dieren, roerende en/of onroerende en/of andere zaken (ook welke hij onder zijn opzicht heeft) mits de schade verband houdt met de uitvoering van het onder deze polis verzekerde werk respectievelijk met de onder deze polis gedekte werkzaamheden.
- 10.2 Verzekeraars zullen slechts tot vergoeding van schade onder deze rubriek gehouden zijn indien de in dit Artikel 10 onder 1.1 en/of 1.2 genoemde omstandigheden zijn veroorzaakt en zijn ontstaan tijdens de verzekeringstermijn. Verzekeraars zullen echter eveneens vergoeden die schaden, welke na beëindiging van de verzekeringstermijn worden aangemeld en welke reeds tijdens de verzekeringstermijn zijn ontstaan of begonnen zijn te ontstaan en zich daarna openbaarden of werden verergerd.
- 11 Verzekeraars vergoeden tevens de door verzekerde met hun goedkeuring gemaakte kosten van rechtskundige bijstand en rechtsgedingen waartoe verzekerde in verband met zijn door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid wordt genoodzaakt, ook in de gevallen waar deze aansprakelijkheid wordt betwist en ongeacht de aan de voorzijde van de polis genoemde maxima.
- 12.1 Aansprakelijkheid voortvloeiende uit overeenkomst is onder deze rubriek verzekerd, mits een wettelijke aansprakelijkheid als omschreven in Artikel 10 van één der onder de polis verzekerde partijen aannemelijk gemaakt kan worden.
- 12.2 Eventuele aansprakelijkheidsbeperkende bedingen tussen de verzekerden onderling worden terzijde gesteld.
- 13 Aanspraken gericht tegen personen voor wie verzekerde wettelijk verantwoordelijk is, zullen zijn gedekt voor zover de schade vergoed zou zijn indien verzekerde rechtstreeks aansprakelijk was gesteld.
- 14 De onder deze rubriek verleende dekking geldt als een afzonderlijke verzekering. De schadeloosstellingen onder deze rubriek zullen behoudens het in Artikel 11 bepaalde, beperkt zijn tot ten hoogste de aan de voorzijde van de polis achter Rubriek II genoemde verzekerde som(men) per ongeval of een reeks van ongevallen als gevolg van één en dezelfde oorzaak.
- 15 Verzekeraars zijn niet tot vergoeding gehouden indien:
- 15.1 de schade noodzakelijkerwijze moest worden toegebracht ten behoeve van het werk;
- 15.2 de schade is toegebracht aan dieren, goederen of zaken die verzekerde of iemand voor hem in gebruik, in huur, ter bewerking, behandeling, bewaring, ten vervoer of om welke reden dan ook onder zijn opzicht heeft;
- 15.3 de schade is veroorzaakt door het gebruik van luchtvaartuigen;
- 15.4 materiële schade is veroorzaakt door het gebruik van vaartuigen;
Deze uitsluiting geldt niet voor het gebruik van pontons, bakken, roeiboten en andere vaartuigen zonder motoren van eigen voortstuwing, dan wel motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 4 PK, indien hun waterverplaatsing niet meer is dan 20 m³.
- 15.5.1 de schade is veroorzaakt door het gebruik van motorrijtuigen, tenzij deze op of nabij het bouwterrein worden gebruikt voor de uitvoering van de werkzaamheden.
Als motorrijtuigen zullen worden beschouwd die rij- en voertuigen als genoemd in Artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (W.A.M.), met aanvullingen en wijzigingen.

- 15.5.2 In afwijking tot hetgeen gesteld in Artikel 15.5.1.:
- 15.5.2.1 geeft deze verzekering slechts dekking voor het meerdere boven hetgeen verzekerd dient te zijn, danwel verzekerd is, indien dit de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.
- 15.5.2.2 blijft de dekking wel gelden ingeval van aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen, waarvan de aangesproken verzekerde geen eigenaar is of voor zover hij niet uit hoofde van huurkoop en/of leasing de beschikking heeft, danwel waarvan hij geen verzekeringsplichtig houder in de zin van de W.A.M. is.
- 15.5.2.3 blijft de dekking wel gelden ingeval van aanspraken tot vergoeding van schade van ondergeschikten jegens één van de verzekerden in de hoedanigheid van werkgever, veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen, waarvan de verzekerde eigenaar is, of waarover hij uit hoofde van huurkoop en/of leasing beschikt, danwel waarvan hij verzekeringsplichtig houder is in de zin van de W.A.M..
- 15.5.2.4 blijft de dekking wel gelden ingeval van aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt door of toegebracht met lading of andere goederen, terwijl deze worden geladen op, vervoerd met, of afgeladen van een voertuig, danwel afvallen of zijn afgevallen. (Ook indien de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde eigenaar is van het betreffende voertuig, of erover beschikt uit hoofde van huurkoop en/of leasing).
- 15.5.2.5 blijft de dekking wel gelden ingeval van aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt als passagier (niet bestuurder) of door een passagier (niet bestuurder). verzekeraars zullen in dit geval geen beroep doen op 15.2.
- 15.5.3 De uitzonderingen als genoemd onder artikel 15.5.2 gelden slechts voor de gevallen waar elders geen verzekering, of onvoldoende verzekering bestaat. Een eventueel op andere door de verzekerden gesloten verzekeringen gesteld eigen risico blijft onverzekerd.
- 15.5.4 Uitdrukkelijk wordt bepaald, dat verzekeraars de in de polis omschreven aansprakelijkheid niet dekken in hun hoedanigheid van verzekeraar overeenkomstig de W.A.M.. Door het aangaan van deze verzekering heeft verzekerde derhalve niet voldaan aan enige verplichting tot verzekering voortvloeiende uit de genoemde wet. Verzekeringen gesloten ter voldoening aan een wettelijke verzekeringsplicht gaan te allen tijde voor.
- 15.6 de schade is toegebracht aan de ten tijde van het ongeval onder Rubriek I verzekerde interesten of enig gedeelte daarvan;
- 15.7 aansprakelijkheid voortvloeiende uit Artikel 7:761 van het Burgerlijk Wetboek, echter met uitzondering van aanspraken voor schade welke zich manifesteert tijdens de verzekeringstermijn;
- 15.8 aanspraken worden ingesteld tegen de architecten, de constructeurs en/of de adviseurs op grond van fouten, gebreken en/of nalatigheden in ontwerp, berekeningen en/of adviezen wegens schade (met inbegrip van de daaruit voortvloeiende vermogensschade) aan die interesten waarop de ontwerpen, de berekeningen en/of de adviezen betrekking hebben;
- 15.9 schade is veroorzaakt aan bestaande eigendommen van de principaal en voor zover deze vergoed wordt onder Rubriek III van deze polis.
- 16 Boeten komen nimmer ten laste van verzekeraars, evenmin als vorderingen wegens tijdverlet en/of winstderving als gevolg van materiële schade aan en/of verlies of vernietiging van de onder Rubriek I verzekerde interesten waarvoor de ene verzekerde partij tegenover de andere aansprakelijk mocht zijn.
- 17 De onder deze rubriek verleende dekking geschiedt ten behoeve van alle onder deze polis verzekerde partijen, alsof iedere partij afzonderlijk verzekerd was, met dien verstande echter, dat de aansprakelijkheid per gebeurtenis van verzekeraars voor schaden voortvloeiende uit één en dezelfde oorzaak de aan de voorzijde van de polis achter Rubriek II genoemde som(men) nimmer zal overschrijden, ook al zijn meerdere hieronder verzekerde partijen voor dezelfde gebeurtenis aansprakelijk.
- 18.1 Derden in de zin van deze verzekering is iedereen, behalve de aangesproken persoon. Niettemin is uitdrukkelijk overeengekomen, dat deze verzekering mede dekt de hiervoren omschreven aansprakelijkheid van:
- 18.1.1 de verzekerden;
- 18.1.2 de directeuren, commissarissen, firmanten, eventuele functionarissen, alsmede de ondergeschikten van de onder sub 18.1.1 genoemden;
- 18.1.3 de sub 18.1.1 en 18.1.2 genoemde tegenover elkaar en onderling (Cross Liability).

RUBRIEK III - BESTAANDE EIGENDOMMEN VAN OPDRACHTGEVER

Omvang van de verzekering

- 19 Deze verzekering dekt de schade als gevolg van, danwel verband houdende met de uitvoering van het aan de voorzijde van deze polis omschreven werk, welke de opdrachtgever lijdt, als gevolg van of in verband met schade aan - andere dan ten tijde van het ongeval onder Rubriek I verzekerde - eigendommen en/of objecten en/of voorwerpen waarvoor hij aansprakelijk is.
- 20 De onder deze rubriek verleende dekking geldt als een afzonderlijke verzekering.
De schadeloosstellingen onder deze rubriek zullen beperkt zijn tot ten hoogste de aan de voorzijde van deze polis achter Rubriek III vermelde som(men) per ongeval of een reeks van ongevallen als gevolg van één en dezelfde oorzaak. Aan Artikel 7:958 Burgerlijk Wetboek lid 5 wordt gerenuncieerd.
- 21 Verzekeraars zijn niet tot schadevergoeding gehouden indien:
 - 21.1 de schade noodzakelijkerwijze moest worden toegebracht ten behoeve van het werk, behalve indien de schade moet worden toegebracht om een gedekte schade te herstellen;
 - 21.2 de schade is toegebracht aan (al dan niet daadwerkelijk) bij de bouw in gebruik zijnde werktuigen, machinerieën, gereedschappen en verdere uitrusting;
 - 21.3 de schade is toegebracht aan de ten tijde van het ongeval onder Rubriek I verzekerde interessen of enig onderdeel daarvan.
- 22 Van de dekking onder deze rubriek zijn uitgesloten bedrijfsschaden van onverschillig welke aard en hoe ook omschreven.

RUBRIEK IV.A - GEREEDSCHAPPEN, KETEN EN LOODSEN

- 23 Deze verzekering dekt tot maximaal de aan de voorzijde van deze polis achter Rubriek IV.A. vermelde som alle materiële schade aan, verlies of vernietiging van alle bij de bouw te gebruiken, in gebruik zijnde of gebruikte machines, werktuigen, gereedschappen, alsmede keten, loodsen en andere tijdelijke onderkomens, zomede de inhoud hiervan voor zover op of nabij de bouwterreinen aanwezig.
Uitgesloten zijn evenwel varend en drijvend materiaal, alsmede draglines, bulldozers, kranen en andere mechanisch voortbewogen transportmiddelen en/of werktuigen.
- 24 Deze verzekering dekt mede materiële schade aan, verlies of vernietiging van de onder deze rubriek verzekerde objecten tengevolge van machinebreuk en/of machinestoring, echter met dien verstande, dat deze dekking zich niet zal uitstrekken tot dat deel van het object, waarin de machinebreuk, respectievelijk storing is ontstaan.

RUBRIEK IV.B - EIGENDOMMEN VAN PERSONEEL

- 25 Deze verzekering dekt tot ten hoogste de aan de voorzijde achter Rubriek IV.B. vermelde som per ongeval of reeks van ongevallen als gevolg van één en dezelfde oorzaak, alle materiële schade aan, verlies of vernietiging van de niet reeds elders in deze polis gedekte, op het werk aanwezige eigendommen van bouwdirectie en van personen in dienst van verzekerde en werkzaam op het bouwterrein.
Uitgesloten is evenwel materiële schade aan, verlies of vernietiging van rekeningen, deviezen, zegels, acten, schuldbewijzen, geld, biljetten, effecten of andere geldswaardige papieren, alsmede mechanisch voortbewogen transportmiddelen en/of werktuigen.
- 26 Voorts is uitdrukkelijk bepaald, dat materiële schade aan, verlies of vernietiging van de onder deze rubriek verzekerde interessen slechts voor rekening van verzekeraars zal zijn, indien en voor zover verzekerde uit hoofde van de besteksbepalingen of anderszins voor zulke schade, verlies of vernietiging verantwoordelijk is.
- 27 De onder Rubrieken IV.A. en IV.B. verleende dekking geldt als een afzonderlijke verzekering en geschiedt op de condities van deze polis voor zover zij niet in strijd zijn met hetgeen in deze rubrieken uitdrukkelijk is overeengekomen.

VERZEKERDEN

- 28.1 Verzekerden krachtens deze verzekering zijn:
- 28.1.1 de verzekeringnemer, waaronder mede te verstaan de vennoten, maten, firmanten en commissarissen;
- 28.1.2 de aannemer(s), indien de verzekeringnemer aan de voorzijde van deze polis als "opdrachtgever" c.q. "toekomstige eigenaar" is aangeduid dan wel de opdrachtgever c.q. toekomstige eigenaar, indien de verzekeringnemer is aangeduid als "aannemer(s)".
In beide gevallen zal deze verzekering mede geschieden ten behoeve van onderaannemer(s) en/of adviseur(s) en/of architect(en) en/of constructeur(s) en/of installateur(s) en/of andere belanghebbende(n), zowel voor eigen risico als voor die van derden, met of zonder lastgeving. Als onderaannemers zullen worden beschouwd die derden die een of meerdere onder deze verzekering gedekte werkzaamheden en/of manipulaties hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk uitvoeren of er bij betrokken zijn.
- 28.2 De verzekerden worden ten opzichte van elkaar en onderling als derden beschouwd.
- 28.3 Voor de verzekerden ontstaan aanspraken op deze polis eerst na een daartoe strekkende verklaring van de rechtspersoon, onder het hoofd "Schaderegeling" aan de voorzijde van deze polis genoemd na een schadegeval tegenover verzekeraars afgelegd.

DUUR DER VERZEKERING

- 29 Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen, eindigt deze verzekering bij oplevering van het werk, respectievelijk wanneer een onderhoudstermijn is meeverzekerd, na het verstrijken van deze onderhoudstermijn.
Indien de bouwtermijn langer is dan geschat werd, houden verzekeraars het risico automatisch gedekt, tegen een nader overeen te komen extra premie.
- 30 Binnen het raam der polisvoorwaarden geeft deze verzekering dekking voor schade welke is veroorzaakt en ontstaan tijdens de duur der verzekering.
Ten aanzien van de aanvang van het risico wordt echter overeengekomen, dat mede gedekt is schade veroorzaakt voor, doch ontstaan tijdens de duur der verzekering.
- Verzekeraars zullen evenwel niet tot schadevergoeding zijn gehouden indien zij kunnen bewijzen dat de schade zowel veroorzaakt is als ontstaan is, danwel begonnen is te ontstaan voor de verzekeringstermijn, doch zich eerst tijdens de verzekeringstermijn openbaarde of werd verergerd.

PREMIE

- 31.1 Indien de aan de voorzijde van deze polis vermelde premie(s) is (zijn) gebaseerd op de geschatte eindwaarde, dan zal de definitieve premie worden berekend aan het einde van de verzekeringstermijn.
Daartoe dient verzekerde, zodra de definitieve eindwaarde als omschreven in Artikel 6 bekend zal zijn, deze waarde aan verzekeraars op te geven.
- 31.2 Bedraagt de definitieve eindwaarde meer dan 100 % van de voorlopig verzekerde som, dan zal verzekerde de overeengekomen premie tevens verschuldigd zijn over het meerdere tot maximaal 130 % van de voorlopig verzekerde som. Bedraagt de definitieve eindwaarde minder dan 100 % van de voorlopig verzekerde som, dan zullen verzekeraars restitutie van premie verlenen op basis van de overeengekomen premie over het mindere, doch ten hoogste over 30 % van de voorlopig verzekerde som.

VERPLICHTINGEN VAN VERZEKERDE

- 32 Verzekerde is verplicht verzekeraars in kennis te stellen van alle essentiële wijzigingen in de bouw aard, inrichting of constructie van de verzekerde interessen, alsmede van alle essentiële wijzigingen in de aard der werkzaamheden en/of andere omstandigheden, zodra deze ter kennis komen van verzekerde.
Indien een dergelijke wijziging een verandering van het risico inhoudt, kunnen de premie en condities van de datum der wijziging af in onderling overleg worden herzien.
- 33 Verzekerde is voorts verplicht de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen om schade te voorkomen of te beperken en zal aan enige wettelijke verplichting hieromtrent stipt dienen te voldoen.
Indien door verzekeraars speciale voorwaarden zijn of worden gesteld ten aanzien van de uitvoering der werkzaamheden en/of de te nemen voorzorgsmaatregelen, is verzekerde verplicht deze speciale voorwaarden na te komen.
- 34 Zodra verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsplicht kan leiden, is verzekeringnemer verplicht:
- 34.1 die gebeurtenis zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is aan verzekeraar te melden, met vermelding van zoveel mogelijk bijzonderheden en inlichtingen;
- 34.2 de aanwijzingen van de verzekeraars en/of van de door hen aangestelde experts op te volgen;
- 34.3 alle terzake gewenste gegevens te verstrekken en verzekeraars op de hoogte te houden van het verloop van de schade.
Voorts zal verzekerde aansprakelijkstellingen, straf- en civiele dagvaardingen en dergelijke ten spoedigste aan verzekeraars doorzenden;
- 34.4 bij constatering of vermoeden van een strafbaar feit, indien aanwezig, de bedrijfsbewakingsdienst hiervan in kennis te stellen;
- 34.5 medewerking te verlenen bij verhaalsacties door verzekeraars en zonedig toe te staan dat deze verhaalsacties geschieden met gebruikmaking van de naam van verzekeringnemer;
- 34.6 alle redelijkerwijze te verlangen medewerking tot regeling en vaststelling van de schade te verlenen en voorts aan verzekeraars of de door hen benoemde deskundige(n) toegang te verschaffen tot het bouwterrein, het werk, of enig onderdeel daarvan, dat volgens mededeling beschadigd of vernietigd is;
- 34.7 Verzekeringnemer zal zich onthouden van elke toezegging, verklaring of handeling waaruit erkenning van een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen worden afgeleid, zonder schriftelijke toestemming van verzekeraars (Rubriek II).
Verzekeraars zijn gemachtigd, na overleg en met instemming van verzekeringnemer, alle door hen gewenste acties in naam van verzekeringnemer te voeren.
- 34.8 Verzekeringnemer en de tot uitkering gerechtigde zijn verplicht hun volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van verzekeraar zou kunnen benadelen.
- 34.9 Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een of meer van de onder 34.1 t/m 8 genoemde verplichtingen niet is nagekomen, voor zover daardoor de belangen van verzekeraar zijn benadeeld, tenzij verzekerde aannemelijk maakt dat niet nakoming het gevolg is van omstandigheden die zich onafhankelijk van zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van deze omstandigheden geen verwijt treft.
Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde de hiervoor onder 34.1 t/m 8 genoemde verplichtingen niet is nagekomen met het opzet de verzekeraar te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt
- 34.10 Schadeaanmeldingen kunnen uitsluitend worden gedaan door de verzekeringnemer.

SCHADE

- 35.1 Verzekeraars zullen geen beroep doen op Artikel 7:952 Burgerlijk Wetboek behalve ingeval van schade opzettelijk veroorzaakt door één of meer der verzekerde partijen.
Indien echter:
- 35.1.1 één of meer der verzekerde partijen schade lijdt/lijden doordat het werk waarvoor die partij(en) verantwoordelijk is/zijn, beschadigd of vernietigd wordt, respectievelijk verloren gaat;
- 35.1.2 één of meer der verzekerde partijen aansprakelijk is/zijn voor dood, lichamelijk letsel of benadeling der gezondheid van derden en/of schade aan eigendommen van derden (inclusief de daaruit direct en/of indirect voortvloeiende vermogensschade);
- 35.1.3 schade aan bestaande eigendommen van de opdrachtgever wordt toegebracht als nader omschreven onder Rubriek III;
- 35.1.4 schade aan de onder Rubriek IV.A en IV.B verzekerde interessen wordt toegebracht;
- door opzet van één of meer der andere verzekerde partijen zullen verzekeraars niet van hun verplichting tot vergoeding ontheven zijn.
- 35.2 Verzekeraars zullen in dit geval het recht hebben de schade op de schuldige partij(en) te verhalen.
Onder opzet van één of meer der verzekerde partijen zal niet verstaan worden opzet van personeel van verzekerde(n), al dan niet leidinggevend of toezichhoudend.
- 36 Eveneens voor rekening van verzekeraars zijn, ook boven de verzekerde som, de kosten van maatregelen door of vanwege verzekeringnemer of een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden waarvoor – indien gevallen – (een verzekerde aansprakelijk zou zijn en) de verzekering dekking biedt, of om die schade te beperken. Onder kosten van maatregelen wordt in dit verband mede verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet alsmede op geld waardeerbare opofferingen. Deze kosten worden vergoed onverschillig of deze kosten met of zonder goede uitslag zijn gemaakt.
Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien de verzekeringnemer of de verzekerde heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van schade als bedoeld in artikel 7:957 Burgerlijk Wetboek, voor zover daardoor de belangen van verzekeraar zijn benadeeld.

ALGEMENE UITSLUITINGEN

- 37 Van deze verzekering zijn uitdrukkelijk uitgesloten de risico's van:
- 37.1 oorlog, oorlogsgeweld, vijandelijke inval, vijandelijkheden of andere oorlogsdaden (ongeacht of er een oorlogsverklaring is gegeven of niet), burgeroorlog, revolutie, militaire en/of burgerlijke opstand tegen het wettig gezag, munitie, militaire en/of andere machts-usurpatie;
- 37.2 confiscatie, opvorderingen, requisitie of vernietiging van of schade toegebracht aan eigendommen in opdracht van regering, de jure of de facto, of van enig ander overheidsorgaan van het land waarin de verzekerde interessen of andere eigendommen zich bevinden;
- 37.3.1 bedrijfsschade van welke aard ook, met handhaving van de wel gedekte bedrijfsschade;
- 37.3.2 aansprakelijkheid tegenover derden, van welke aard ook, door schade tengevolge van een kernongeval in de zin van de wet van 17.3.1979 inhoudende de regelen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie.

ANDERE VERZEKERINGEN

- 38.1 Ingeval van een schade welke gedekt is onder deze polis en welke schade ook verhaalbaar is onder een andere verzekering, dan zullen verzekeraars, een som gelijk aan het bedrag dat zij zouden moeten hebben betalen indien die andere verzekering niet zou hebben bestaan, als renteloze lening voorschieten, waarbij verzekeraars zullen worden gesubrogeerd in de rechten van verzekerde onder deze andere verzekering.
- 38.2 Het terugbetalen van deze lening zal afhangen van en slechts geschieden tot een bedrag dat mogelijk verhaald wordt op de ondertekenaars van die andere polis.

PREMIEBETALING

39.1 **Begripsomschrijvingen**

- 39.1.1 Onder "premie" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de met de verzekering verband houdende overige verschuldigde bedragen.
- 39.1.2 Onder "verzekerde" wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan verzekeringnemer alsmede ieder ander die de premie verschuldigd is.

39.2 **Premie**

- 39.2.1 De makelaar, neemt op zich de premie als eigen schuld aan de verzekeraars te zullen voldoen op het moment dat deze krachtens de verzekeringsovereenkomst verschuldigd wordt door de verzekerde. Tenzij uitdrukkelijk anders is of wordt overeengekomen zal betaling van de premie door de makelaar plaatsvinden door creditering van verzekeraars in rekening-courant voor de krachtens de verzekeringsovereenkomst door de verzekerde verschuldigde premie, op welk moment de verzekerde jegens verzekeraars zal zijn gekweten.
- 39.2.2 Verzekerde is gehouden de premie aan de makelaar te vergoeden. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten en de verzekerde aan deze tweede tussenpersoon heeft betaald, is de verzekerde door deze betaling tegenover de makelaar eerst gekweten, wanneer deze tweede tussenpersoon aan de makelaar de premie heeft vergoed.
- 39.2.3 Onverminderd de aansprakelijkheid van verzekerde tot betaling van de verschuldigde premie aan de makelaar, zal de verzekering slechts van kracht zijn voor de termijn waarvoor de premie aan de makelaar is betaald alsmede voor de termijn, waarvoor de makelaar verzekerde krediet heeft verleend. Verzekerde zal bij de interpretatie hiervan geacht worden krediet te hebben gehad, tenzij hem dit schriftelijk is opgezegd.
- 39.2.4 Door het tot stand komen van de verzekering is de makelaar door verzekerde onherroepelijk gemachtigd verzekeraars tussentijds van hun verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst te ontslaan indien de verzekerde of, ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten, deze tweede tussenpersoon nalaat de premie aan de makelaar te voldoen. De makelaar zal verzekeraars niet van hun verplichtingen ontslaan zonder verzekerde vooraf schriftelijk van zijn voornemen in kennis te hebben gesteld.

39.3 **Schade-uitkeringen en premierestituties**

- 39.3.1 Tenzij de rechthebbende anders wenst en dit vooraf schriftelijk aan verzekeraars heeft medegedeeld zal de makelaar verzekeraars in rekening-courant voor de verschuldigde schade-uitkeringen en premierestituties debiteren.
- Verzekeraars zullen daardoor zijn gekweten zodra de schadeuitkering door de rechthebbende zal zijn ontvangen, respectievelijk met hem zal zijn verrekend in overeenstemming met de wet, dan wel op basis van een tussen hem en de makelaar bestaande regeling.
- Indien de verzekeraars de schadepeningen hebben betaald aan de makelaar en deze in gebreke blijft om deze aan de rechthebbende door te betalen, kunnen verzekeraars de schadepeningen van de makelaar terugvorderen indien zij tot hernieuwde betaling worden aangesproken door de rechthebbende.
- Indien de makelaar de van de verzekeraars ontvangen schadepeningen heeft doorbetaald aan de tweede tussenpersoon, maar deze laatste in gebreke blijft voor doorbetaling zorg te dragen, zal de makelaar de schadepeningen van de tweede tussenpersoon kunnen terugvorderen indien hij hetzij door de rechthebbende wordt aangesproken tot rechtstreekse betaling, hetzij de verzekeraars die schadepeningen van de makelaar terugvorderen, zoals in dit lid voorzien.
- 39.3.2 De makelaar zal de schade-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De makelaar is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze schade-uitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdrachtverplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op verzekerde uit hoofde van welke verzekering ook. Deze verrekening zal evenwel niet plaatsvinden bij verzekeringen die aan order of toonder zijn gesteld, tenzij de verzekeringnemer tot de uitkering is gerechtigd en bij verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen. Indien op het recht op uitkering een pandrecht rust als bedoeld in Artikel 3:229 Burgerlijk Wetboek, ofwel een voorrecht als bedoeld in Artikel 3:283 Burgerlijk Wetboek, alsook in geval van een onverplichte verzekering tegen aansprakelijkheid, zal de verrekening zich niet verder uitstrekken dan tot hetgeen de verzekeringnemer verschuldigd is terzake van de verzekering waarop de uitkering wordt gedaan.

SLOTBEPALINGEN

- 40.1 Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaar na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekerde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden, tenzij het schadegeval het onderwerp is van een hangend rechtsgeding of arbitrage. Niettemin verjaart de rechtsvordering bij verzekering tegen aansprakelijkheid niet voordat zes maanden zijn verstreken nadat de vordering waartegen de verzekering dekking verleent, binnen de voor deze geldende verjarings- of vervaltermijn is ingesteld.
- 40.2 De verjaring wordt gestuit door een schriftelijke mededeling, waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt. Een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekeraar hetzij de aanspraak erkent, hetzij bij aangetekende brief ondubbelzinnig heeft medegedeeld de aanspraak af te wijzen onder eveneens ondubbelzinnige vermelding van het in 40.3 vermelde gevolg.
- 40.3 In geval van afwijzing verjaart de rechtsvordering door verloop van twaalf maanden.
- 41 Verzekeraars en verzekerde(n) kunnen alle voor elkaar bestemde mededelingen rechtsgeldig aan de makelaar doen.
Alle mededelingen van de makelaar aan verzekerde(n) kunnen rechtsgeldig geschieden aan het laatste aan hem bekend gemaakte adres van de in de polis vermelde verzekerde(n).
- 42 Verzekeraars of hun vertegenwoordigers zullen op elk redelijk tijdstip toegang tot de bouwterreinen hebben.
- 43.1 Ingeval van enig geschil, zowel over de uitleg van deze polis als over de uitvoering van de overeenkomst van verzekering, zullen verzekeraars en verzekerde in onderling overleg een onpartijdige persoon benoemen, wiens beslissing - genomen na kennisneming van alle terzake doende feiten - voor partijen bindend is.
- 43.2 Indien verzekeraars en/of verzekerde dit wenselijk achten, of indien verzekeraars met verzekerde niet tot overeenstemming komen over de benoeming van een onpartijdige persoon, zal het geschil worden voorgelegd aan een commissie van drie personen.
Zowel verzekeraars als verzekerde zullen in dat geval ieder een lid van deze commissie aanwijzen, terwijl de twee aldus aangewezen leden in onderling overleg het derde lid zullen benoemen. De beslissing van deze commissie zal voor beide partijen bindend zijn.
Indien één van deze partijen in gebreke blijft om een lid der commissie te benoemen, respectievelijk indien de door de twee partijen benoemde leden niet tot overeenstemming kunnen komen over de benoeming van het derde lid, dan zal de meest gereede partij het recht hebben de Voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam of Amsterdam te verzoeken zulk een benoeming te doen, welke benoeming dan bindend zal zijn voor alle partijen.
De partij van wie het verzoek uitgaat zal de andere partij daarvan onverwijld per aangetekend schrijven in kennis stellen.
- 43.3 Partijen verbinden zich de arbitragekosten voor gelijke delen te dragen, tenzij zij bij de acte van benoeming van scheidslieden aan de commissie opdragen de verdeling van die kosten tussen de partijen vast te stellen. De arbiters zullen uitspraak doen als goede mannen naar billijkheid.

C.A.R. VOORWAARDEN WILLIS 2006

BIJZONDERE VOORWAARDEN

A Primaire dekking

In tegenstelling tot Artikel 38 van de Algemene Voorwaarden wordt overeengekomen dat deze verzekering voor de verzekerde Rubrieken aan de verzekerden een primaire dekking verschaft en dat ingeval van een schade(n), welke onder deze polis is/zijn gedekt, welke ook geheel of gedeeltelijk is/zijn gedekt onder één of meer polissen, die door of ten behoeve van één of meer van de verzekerde(n) is/zijn gesloten, verzekeraars verzekerde schadeloos stellen alsof die andere polis(sen) niet van kracht is/zijn.

Verzekeraars doen afstand van enig recht van verhaal op een dergelijke andere verzekering.

B Secundaire dekking Rubriek II

In tegenstelling tot hetgeen bepaald is in Bijzondere Voorwaarden A loopt dekking van deze verzekering ten aanzien van Rubriek II secundair aan de aansprakelijkheidsverzekeringen van alle bij het werk betrokken aannemers en onderaannemers indien en voor zover de op deze Rubriek betrekking hebbende schaden verhaalbaar zijn onder deze aansprakelijkheidsverzekeringen.

Een eventueel van kracht zijnd eigen risico op deze aansprakelijkheidsverzekeringen blijft op de onderhavige polis onverzekerd.

C 1 % Schade-afmakingscourtage

Boven de verzekerde som dekt deze verzekering mede de afmakingscourtage, die de makelaar bij schade aan verzekerde in rekening brengt.

Verzekeraars accepteren krachtens deze polis derhalve 101 % van de door hen getekende bedragen.

D Schade arriveren bouwterrein

Overeengekomen wordt, dat wanneer de verzekerde objecten op het bouwterrein arriveren zonder dat enige schade wordt geconstateerd, alle schade welke daarna wordt ontdekt, wordt geacht te zijn ontstaan na aankomst op het bouwterrein en derhalve voor rekening van verzekeraars komt, behoudens door verzekeraars te leveren tegenbewijs.

E Rubriek II en III tijdens onderhoudstermijn

Uitdrukkelijk is overeengekomen, dat gedurende de onderhoudstermijn de dekking voor de Rubrieken II en III blijft doorlopen.

F Achtergelaten wapentuig

Overeengekomen wordt dat schade en/of verlies, veroorzaakt door verborgen bommen, landmijnen of ander wapentuig, achtergelaten voor de aanvang van de werkzaamheden niet zal worden beschouwd als uitgesloten in Artikel 37.

G Aanvullende bepalingen Rubriek II

Indien de wettelijke aansprakelijkheid als omschreven in Rubriek II, is meeverzekerd wordt overeengekomen dat de uitsluiting als genoemd in Artikel 15.2 niet van toepassing is voor schade aan interesten die zich op of nabij het bouwterrein bevinden:

- waar op het moment van het ontstaan van de schade geen werkzaamheden aan worden verricht;
- welke geen eigendom(men) is/zijn van de opdrachtgever;
- welke niet, zijn gehuurd door, geleend door, of toebehoren aan de verzekerde(n) die schade aan deze objecten veroorzaakt(en).

H Eerdere oplevering gedeelte werk onder Rubriek III

Indien een gedeelte van het werk eerder wordt opgeleverd dan de rest van het werk, dan blijft dit opgeleverde gedeelte gedekt als een afzonderlijke bijverzekering, tot een bedrag gelijk aan de eindwaarde van dit deel, onder Rubriek III tot het gereedkomen en het bedrijfsvaardig opleveren van het totale werk.

- I Ingebruikname**
Indien een gedeelte, respectievelijk het gehele werk reeds voor de oplevering in gebruik wordt genomen houden verzekeraars het risico gedekt.
Uitgesloten is echter schade aan het desbetreffende gedeelte respectievelijk het gehele werk, voor zover deze schade een gevolg is van dit in gebruik nemen, tenzij dit gedeelte, respectievelijk het gehele werk ten behoeve van de (voortgang van de) bouw voor de oplevering in gebruik is genomen.
- J Brandregres Rubriek II**
Uitdrukkelijk wordt overeengekomen, dat terzake van de dekking uit hoofde van Rubriek II van deze polis uitsluitend met betrekking tot veroorzaakte brand en/of ontploffing Artikel 15.2 van de polisvoorwaarden alsmede Bijzondere Voorwaarden G geacht te zijn doorgehaald.
- K Uitsluiting letselschade Artikel 7:658 BW**
Uitdrukkelijk is overeengekomen dat letselschaden met betrekking tot Artikel 7:658 Burgerlijk Wetboek van deze verzekering zijn uitgesloten.
- L Rubriek III exclusief brand etc.**
Uitdrukkelijk wordt overeengekomen, dat de risico's van brand, zelfontbranding, explosie en blikseminslag van Rubriek III zijn uitgesloten voor alle partijen met uitzondering van verzekeringnemer, voor verzekeringnemer geldt hier een secundaire dekking voor brand.
- M Cross Liability Rubriek II**
Uitdrukkelijk is overeengekomen dat bedrijfsschade, voortvloeiende uit een schade welke gedekt is onder een andere Rubriek dan Rubriek II, niet door middel van de zogenaamde cross-liability geclaimd kan worden onder Rubriek II.
- N Asbest**
Exclusief schade aan en/of verlies van het verzekerd werk, bestaande eigendommen of aansprakelijkheid voor schade aan derden door het vrijkomen van respectievelijk verontreiniging door asbest.
Deze uitsluiting geldt niet voor schade aan en/of verlies van het verzekerd werk en/of bestaande eigendommen als gevolg van een plotselinge onzekere gebeurtenis welke zich tijdens de bouwtermijn ondanks genomen voorzorgsmaatregelen voordoet én deze gebeurtenis niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in-)werkend proces.
Verzekerde heeft de plicht om alle redelijke voorzorgsmaatregelen te treffen ter voorkoming van dergelijke schaden zulks op straffe van het verval van recht op schadevergoeding terzake van dergelijke schaden.
- O Sloop**
Van deze verzekering is uitgesloten schade aan uit de sloop afkomstige en te sparen materialen, echter uitsluitend indien en voorzover de schade is veroorzaakt door de sloopwerkzaamheden zelf.
In geval van te veel of te ver wegslopen van de te handhaven delen van de bestaande gebouwen wordt geen vergoeding verleend voor de hierdoor ontstane meerkosten.
- P Damwanden/Groutankers**
Van deze verzekering zijn uitgesloten kosten van herstel of vervanging van damwandconstructies of delen daarvan in geval van:
 - uit het slot lopen of vervormen tijdens het inbrengen en/of verwijderen;
 - lekkage op naden, springen, voegen en aansluitingen;
 - mislocatie;
 - scheefstand of verplaatsingen zonder dat er sprake is van bezwijking of van beschadiging en/of vervorming van één of meer (grout-)ankers.
 Uitdrukkelijk wordt bepaald, dat de kosten van het opheffen van scheefstand of verplaatsingen alleen wordt vergoed indien dit noodzakelijk is voor de voortgang van het werk.
 Ten aanzien van de (grout-)ankers zelf wordt geen vergoeding verleend, indien sprake is van het niet op spanning komen en/of verdwijnen van de spanning tijdens het spannen of daarna indien het (grout-) anker zelf niet is beschadigd en/of vervormd.

Q Grond-, weg- en waterwerken

Van de dekking onder Rubriek I van deze verzekering zijn uitgesloten:

- a schade aan grond(bagger-)werken door winderosie, wegspoelen, afkalven, vollopen, zettingen, inklinking, opbarsten, oppersen en afschuiven;
- b schade aan verhardingen en/of terreinen door berijden met werkmateriaal, nazakken van sleuven en aanvullingen; alsmede inklinking van de onder grond (eventueel ten gevolge van bemaling);

Voor de onder deze uitsluiting genoemde schaden wordt echter wel vergoeding verleend indien sprake is van een plotseling en onvoorzien bezwijken als gevolg van volledige verdwijning van stabiliteit van de gemaakte werken of de schade een gevolg is van Windkracht 8 Beaufort of hoger, echter met een eigen risico van EUR 5.000,00.

R Exclusief Dood/Letsel Personeel

Uitdrukkelijk is overeengekomen dat alle schade door dood en/of letsel van bij de bouw betrokken partijen van deze verzekering zijn uitgesloten.

S Opsporing/Lokalisatie Schade

Ingeval verzekerde redelijke gronden heeft om aan te nemen dat schade, die voortvloeit uit en verband houdt met het verzekerde werk en daarbij behorende werkzaamheden en/of uitvoering van de verzekerde contracten en alles wat daarmee samenhangt, aan het werk en/of aan bestaande eigendommen van de opdrachtgever is ontstaan, zullen verzekeraars de redelijke kosten en uitgaven van het lokaliseren/ opsporen van een dergelijke schade vergoeden, mits een dergelijke schade feitelijk gelokaliseerd/ opgespoord wordt en de schade onder deze verzekering voor vergoeding in aanmerking komt of zou komen als er geen eigen risico van toepassing zou zijn geweest.

Het totaal van dergelijke kosten en uitgaven en de schade tezamen zullen worden vergoed onder aftrek van het toepasselijk zijnde eigen risico.

T Bijzondere werken (C)

Met betrekking tot mislocatie/vastlopen boringen met een aanneemsom hoger dan EUR 100.000,00 is verlies van steunvloeistof en/of schade aan/verlies van boorequipment uitgesloten van dekking.
